

Uhtua
Enonsuu
Andronov

Vuoden 1890 rippikirjassa esiintyvät **Uhtuan kunnan Enonsuun kylän** asukkaiden sukunimet ja niiden suomenkieliset vastineet, mm. **Andronov 5 henkilöä.** ¹

Andronov Jyrki Nikitanpoika	Uht.A.3.5.	1
Andronova Anisja Jyrkintyttö	Uht.A.3.5.1.	3
Andronov Ontto Jyrinpoika	Uht.A.3.5.2.	3
Andronova Ksenija Jyrinpoika	Uht.A.3.5.3.	4
Andronov Vasili Jyrinpoika	Uht.A.3.5.4.	4
Andronov Oleksi Jyrinpoika	Uht.A.3.5.5.	4
Andronov Miikkula Jyrinpoika	Uht.A.3.5.6.	5
Andronov Roman Jyrinpoika	Uht.A.3.5.7.	5
Andronov Simeon Jyrinpoika	Uht.A.3.5.8.	5
Andronov Georgij Ontonpoika	Uht.A.3.5.2.1.	5
Andronov Stefan Ontonpoika	Uht.A.3.5.2.2.	5
Andronova Anni Ontontyttö	Uht.A.3.5.2.3.	5
-----		5

Enonsuu

Andronov Jyrki Nikitanpoika

Uht.A.3.5.

(Jegor Nikitits Andronov)

Synt. n. 1840-50 Uhtua

Kuollut 1922, Suomussalmi

Puoliso: 1.2.3.1. Mitrofanova Tatjana Mihheintyttö

Ens.M.1.

(Tatjana Mihejevna Mitrofanova)

Synt. n. 1852, Enonsuu

Lapset: Anton, Ksenja, Vasili, Aleksadr, Nikolai, Roman ja Simeon.

Jyvöälähden Enonsuun kylän vuoden 1890 rippikirjaan talon 257 kirjoihin on merkitty 65-vuotias leski Maria Vasiljevna Mitrofanova, Tämän vävy 45-vuotias **Jegor Nikitits Andronov**, Jegor Nikitits Andronovin vaimo 38-vuotias **Tatjana Mihejevna** ja näiden lapset: 15-vuotias Anton, 7-vuotias Aleksander ja 6-vuotias Nikolai. ²

3.1. **Tatjana Mihejevna** syntyi noin 1852, puoliso **Jegor Nikitits Andronov** syntyi noin 1845, Uhtuassa, kuoli vuonna 1922 suomessa.

Enonsuun vuoden 1910 rippikirjaan talon 93 kirjoihin on merkitty 65-vuotias **Jegor Nikitits Andronov**, tämän vaimo 58-vuotias **Tatjana Mihejevna** ja näiden lapset 19-vuotias Simeon, 35-vuotias Anton tämän vaimo 30-vuotias Jelena Stefanovna ja lapset 5-vuotias Stefan ja 3-vuotias Anna. ³

Jegor Nikitits syntyi vuosien 1840-50 tienoilla. Vaimo Tatjana Mihejevna oli Enonsuusta, syntyään Mitrofanova.

Jegor Nikitits Andronov oli kummina Jeremij Nifontovits Sofronoville 1877, jonka vanhemmat olivat Nifont Ivanovits Sofronov ja Marija Nikiforovna Mitrofanova.

Tatjana Mihejevna Andronova oli kummina Tihon Trofimovits Mitrofanovin tyttärille Ksenijalle 1875, Irinalle 1879 ja Jelenalle 1886, samoin Vasilij Trofimovits Mitrofanovin lapsille Marijalle 1877 ja Vasilille 1883. Nämä perheet olivat Enonsuusta.

Tatjana oli kummina Darija Ivanovna Gorkojevalle 1876, Alajärvi.

”Samppa Pällijeff ja Jyrki Andronoff menivät naimisiin sisarusten kanssa Suuresta Enonsuusta. Molemmat. Molemmat olivat varakkaita kierto kauppiaita. Andronoffilla oli liike Oulaisissa,

pääliike oli Enonsuussa” Näin kertoo Vasili Rasi (ent. Feodoroff s. 1866), jota Maiju Keynäs haastatteli. Samppa Mikon poika Pällijeff eli Sakkuni Suava oli kirkonkirjoissa Savelij Nikiforovits Pällijev.

”Jyrki Andronoff, jonka vaimo oli Tatjana Mitro, peri tämän toisen vävyn Sakkuni Suavan kanssa, koska Tatjanalla ei ollut veljiä.” (Maiju Keynäs haast. Potahvi Haapalaa.)

Tatjanan sisar ja Savelin vaimo Anni (Anna) kuoli 25.10.1901.

Jyrki Andronov kuoli Suomussalmella 1922 ja haudattiin Suomussalmen Kirkkosaareen. Perhe palasi Vienan Enonsuuhun. Peheeltä jäi Alanteen taloon arkku ja ikoni. (Karjalan Heimo 1981, s. 224).⁴

Jyrki Andronoffin aikana aina 1900-luvulle asti Enonsuu säilytti kuuluisuutensa vieraanvaraisena ja rikkaana paikkana. Muun muassa taidemaalari Lous Sparre sai siellä vuonna 1892 käydessään hyvän kohtelun. Myöhemmin Venäjän vallankumouksen yhteydessä Enonsuun Andronoffit menettivät omaisuutensa.⁵

Kaksikymmenluvulla kuoli Suomussalmella Karjalan pakolainen, enonsuulainen kauppias Jyrki Andropoff, joka haudattiin Suomussalmen Kirkkosaareen. Paikalla oli aikoinaan vaikuttava hautamuistomerkki, joka nyttemmin on maaton ja hävinnyt. Hänen sukunsa oli hallinnut tärkeällä vesiväyläpaikalla laajalti aikoinaan Vienan kauppaa. Enonsuun peltoja viljelee Kalevalan valtioneuvosto. Kylä muutoin on autio.⁶

Vielä ennen ensimmäisen maailmansodan myllerryksiä Alajärvestä alaspäin kuljettaessa seisoi uljaana suuri Enonsuun talo, >>herraskartanoa muistuttava rakennus, jossa on korkea, räystäääseen asti ulottuva lasikuisti yhdessä kulmassa. Rakennus on vaaleanvihreä ja nurkat valkeat. Talo näyttää korealalta ja rikkaalta.>> Näin kuvailee Louis Sparre (v. 1892) päiväkirjassaan (s. 120-122) tätä komeata taloa, jossa hän Emil Wikströmin ja uskollisen apumiehensä Renne Haverisen kanssa yöpyikin. Talon isäntä Jyrki Andronon oli tullut kotivävyksi Uhtuasta naituansa Enonsuun Mihheisännän tyttären Tatjanan.

Uhtuasta Enonsuuhun Ervastian ja Basilierin souti Enonsuun isäntäväki, perähangassa souti isäntä Jyrki, keulahangassa nuori emäntä Tatjana, >>otettuaan ensin sormistaan helmillä koristetut sormuksensa, luvultaan puolisen tusinaa, jotka sitoi rihmaan kaulansa ympäri>>.

Jyrki Andronov oli tullut vävyksi todella varakkaaseen taloon. Mutta vauras oli hänenkin kotinsa Uhtuan Lamminpohjassa. Ervasti mainitsee, että >>Ondronon>> talo (siitä muuan uhtualainen käytti vielä karjalaista nimeä Ontrola) >>oli rakennettu Venäjän malliin, mutta laudoitettu ja maalattu; länteen päin etusivulla oli 7 ikkunaa ja etelään päin yhtä monta.>> Talossa asuivat Jyrin kolme veljeä perheineen >>kaikki vankkoja kaupanmiehiä, mutta sen ohessa myöskin maanviljelijöitä>>. – Epäselväksi minulle jää oliko yksi näistä kotona Ontrolassa asuneista veljeksistä se Iivana Andronov, josta Uhtuan synnyttäminen Aleksiksi Tikanoja minulle mainitsi: Iivana oli seonnut, mutta aivan sokeanakin hän oli hyvä puuseppä; hän oli nainut sievän suomalaisen tytön, Annin, Tervolasta.

Jyrki Andronovilla oli kuulemma useita kauppoja Suomessa. Vaikka talo oli perin varakas, siellä elettiin yksinkertaista elämää, ja se näkyi ruokailussakin. Alajärven synnyttäminen Tatjana Niemi kertoi (1972), että heinämiehille, joita saattoi yhtä aikaa olla 30:kin henkeä, annettiin talosta vain vanhoja kaloja ja piimittynyttä maitoa.

Suuri suru kohtasi Jyrkiä ja Tatjanaa, kun heidän kaksi poikaansa Oleksei ja Miikkula hukkuivat. Pojat olivat palaamassa Jyväskylästä luistellen kotiin ja hukkuivat molemmat samaan uhkuavantoon. Hukkuneiden muistoksi oli niemelle pystytetty kaksi ristiä katoksineen, ja sitä kohtaa oli ruvettu kutsumaan Ristiniemeksi.

Ensimmäisen maailmansodan myllerryksissä Jyrki muutti v. 1922 Suomeen ja kuoli Hyrynsalmessa. Kerrotaan, että hänellä oli ollut säkillinen kultarahoja Suomeen tullessaan. Muut perheen jäsenet palasivat Enonsuuhun; siellä oli koti palanut.⁷

Andronova Anisja Jyrkintyttö

(Anisja Jegorovna Andronova)

Synt. n. 05.01.1874, Enonsuu

Uht.A.3.5.1.

Anisja Jegorovna Andronova syntyi 05.01.1874, kastettiin 19.01.1874, Kummeina olivat Vasilj Nikitits Andronov ja Tatjanan sisar Anna Mihejevna Mitrofanova Jyvöälähdestä (Enonsuusta). Anisja Jegorovna kuoli pistoksiin 25.09.1874, haudattiin 27.09.1874.⁸

Enonsuu**Andronov Ontto Jyrinpoika**

(Antonij Jegorovits Andronov)

Synt. 07.12.1874, Enonsuu

Uht.A.3.5.2.**1 Puoliso: Jakovleva Jelena Stepanintyttö**

(Jelena Stepanovna Jakovleva)

Pistojärvi, Hirvisalmi

Vihitty 13.01.1900

Lapset: Georgij ja Stefan

J.**2 Puoliso: Petrov Paro Simanantyttö**

Kontokki

Lapset: Anni

Kon.P.2.1.1.

Antonij (Anton) Jegorovits (Enonsuun Ontto) syntyi 07.12.1874, kastettiin 13.01.1876. Kummit olivat kuten Annalla.

Vera Feodorin tytär Pällijeff kirjoitti 27.12.1899: ”Antroonon poika Antooni (Anton Andronoff) ja Olona Jaakoljeff Taivakoskelta kihloissa”. (Ahvan kokoelma 25:3.)

Anton Jegorovits Andronov vihittiin avioliittoon 13.01.1900. Ensimmäinen vaimo oli 20-vuotias Jelena Stepanovna Jakovleva, Pistojärven Hirvisalmesta. Häätodistajina olivat Nikifor Ionits Pardojev, Fedot Konstantinovits Tihanov, Anton Kirillovits Potapov Hirvisalmesta, Petr Terentjevits Feodorov.

Anton Jegorovitsin toinen vaimo oli Paraska (Paro, Paraskeva) Simanan tytär Petrova Kontokista.⁹

Ontto Andronov oli kahdesti naimisissa. Ensimmäisestä vaimosta hänellä oli kaksi *poikaa*, toisesta vaimosta Parosta yksi tyttö. Paro ja Paron tyttö kuolivat. Onton myöhemmistä vaiheista tiedetään, että hän muutti poikineen Petroskoihin.¹⁰

Irina Ivanovna syntyi 07.05.1874, kastettiin 09.06.1874. Kummina oli Marija Ivanovna, Ivan Artemjevits Dorofjevin tytär. Irina Ivanovna vihittiin 23-vuotiaana 30.06.1896 31-vuotiaan Dmitrij Pavlovits Pardojevin kanssa, jolle avioliitto oli toinen. Häätodistajina olivat *Anton Jegorovits Andronov Enonsuun kylästä*, Vasilij Artemjevits Andronov, Artemij Nikitin Andronov ja Matfej Pällijev.¹¹

Paraska Kontokin Petrovasta joutui naimisiin Enonsuun nuorelle isännälle Ontto Andronoffille, Enonsuun Ontolle. Karjalan oloissa ja voipa sanoa missä tahansa muuallakin tämä oli aivan loistava naimakauppa. Muistan, kuinka koko Kivijärven kylänväki oli kotonani siunailemassa moista onnea. Tämä asia koski meitäkin, koska olimme Paraskan heimolaisia. Ei Paraska ihan ’ huavan oksalta ’ lähtenyt suostuessaan Ontolle. Kontokin Petrovakin, Paraskan lapsuudenkoti, oli varakas talo. Paraskan isä Simana oli menestyvä Piiterin puolella kauppa harjoittava mies samoin kuin isänsä. Simana oli komeutta rakastava mies ja rakensi Kontokkiin koti talonsa rinnalle toisen uhkean talon. Tästä hänen komeilunhalustaan eivät kontokkilaiset pitäneet ja sanoivatkin häntä pilkallisesti Havu-Simanaksi. Paraskan äiti oli Kivijärvestä Juokkosen Olekseinen vanhin tytär Anni. Paraska oli perinyt äidinpuoleisen sukunsa nöyrä ja lempeän luonteen. Paraskan myöhemmistä vaiheista olen kuullut, että hän oli elämänsä loppupuolella metsätöissä Uhtuan takaisilla työmailla.¹²

Paron nai Enonsuun Ontto Andronov, joka oli mainittavan rikas. Ontto Andronovin talo, jossa Vivi Vuoristo pikkutyttönä oli käynyt, oli suuri: siinä oli useita saleja, yläkerrassakin suuri sali. Seinillä oli kultakehyksisiä tauluja ja katossa kristallikruunuja. Saleissa oli biedermeiertyyllisiä silkkipäälyksisiä huonekaluja. Kun Ontto Andronov palasi Enonsuuhun Suomesta, jossa hänellä oli taloja Kajaanissa, Vaasassa ja Oulussa, hän kerran poikkesi Vivi Vuoriston kotiin keskiyöllä. Minkälainen kohu meillä syntyikään, kertoi Vivi Vuoristo, kun Ontto Andronov tuli: oikein vehnäkakkarat laitettiin ja kaikki, kun sellainen mieluisa vieras tuli!¹³

Jyrkille ja Tatjanalle oli kahden pojan hukuttua jäänyt vielä yksi poika, Ontto. Onton toinen vaimo oli Paro eli Paraska Simanantyttö Petrov Kontokista. Simana oli menestyvä liikemies ja komeilunhaluinenkin, minkä johdosta kontokkilaiset olivat hänelle antaneet liikanimen >>Havu-Simana>>. Simanan vaimo Anni oli Kivijärvestä Jaakkosen Olekseini eli Oleksei Iivananpoika Lesosen ja tämän vaimon Stepanie Iivanantyttö Lipkinin tytär. Opettaja Vivi Vuoristo, jonka äiti Olona oli Anni Olekseintytön sisar, kävi sukulaistalossa Enonsuussa kesällä 1912 tätinsä, opettaja Nasto Lesosen kanssa. Tuo pariviikkoinen vierailu jäi pysyvästi hänen mieleensä:

>>Enonsuun talo Ylä- ja Keski-Kuittijärvien välisellä kannaksella virran rannalla oli komea talo, ehkä kuuluisin Vienan Karjalan taloista. Se oli kaksikerroksinen, alhaalla kaksi pirttiä rinnatusten päätypuolella. Myös sintsin eli eteisen puolella oli huone. Sintsiin tultua oli vasemmalla ovi pirttiin, oikealla myymälähuone, samanlainen kuin vanhoissa suomalaisissa kaupoissa. Sintsin perältä nousivat yläsintsiin leveät, alapuolelle jäävän huoneen levyiset portaat. Portaita vastapäätä oli suuri huone ja päädyssä alaportaiden kohdalla kaksi salia. Iso sali oli talon komein huone; siinä oli tyylihuonekalut ja kristallikruunut. Muistan tämän huoneen kalustuksen se silmiä huikaisevan komeuden vuoksi.

Ontto Andronovin vanhemmat Jyrki ja Tatjana elivät vielä ja hoitivat kotona kauppa-asioita, sillä aikaa kun Ontto kulki Suomessa. Heillä oli taloja Kajaanissa, Oulussa ja Vaasassa. Myös Onton vaimo Paro eli Paraska, joka oli serkkuni, kävi usein Suomessa.

Enonsuussa kaikki tekivät töitä kuten muutkin karjalaiset. Muistan kuinka Enonsuun isäntäväki joka ilta kävi >>kuultiella>> läheisessä virrassa saaden saaliiksi >>Kuittijärven kuujoa>> eli järvihohta. Tulee mieleen muuan asia, jota kovasti ihmeteltiin: Enonsuussa pantiin perunat kuorimatta kalakeittoon. – Enonsuun talon viimeinen emäntä Paro eli Paraska Andronov ja hänen ainoa lapsensa, tytär, olivat kuulemma kuolleet paljon ennen toista maailmansotaa jollakin metsätyömaalla Uhtuan takana.>>¹⁴

Andronova Ksenija Jyrinpoika

(Kseija Jegorovna Andronova)

Synt. n. 1878, Enonsuu

Kuollut 11.02.1886, Enonsuu

Uht.A.3.5.3.

Kseija Jegorovna syntyi noin 1878, kuoli kuumeeseen 11.02.1886, haudattiin 13.02.1886.¹⁵

Andronov Vasili Jyrinpoika

(Vasili Jegorovits Andronov)

Synt. 26.02.1880, Enonsuu

Kuollut 05.10.1880, Enonsuu

Uht.A.3.5.4.

Vasili Jegorovits syntyi 26.02.1880, kastettiin 12.03.1880. Kummina oli Vasilij Nikitits Andronov. Vasilij kuoli punatautiin 05.10.1880, haudattiin 07.10.1880.¹⁶

Andronov Oleksi Jyrinpoika

(Aleksandr Jegorovits Andronov)

Synt. 27.08.1883, Enonsuu

Kuollut 27.10.1906, Enonsuu

Uht.A.3.5.5.

Aleksandr Jegorovits syntyi 27.08.1883, kastettiin 01.09.1883. Kummeina olivat Anna Mihejevna Mitrofanova Enonsuusta, sekä Vasilij Nikitits Andronov.

Aleksander ja paria vuotta nuorempi veli Nikolai hukkuivat Jyväskylähdessä 27.10.1906. Poikien kuolinilmoitus julkaistiin lehdessä Karjalaisten pakinoita 1907.¹⁷

Andronov Miikkula Jyrinpoika

Uht.A.3.5.6.

(Nikolai Jegorovits Andronov)

Synt. 10.03.1885, Enonsuu

Kuollut 27.10.1906, Enonsuu

Nikolai (Miikkula) Jegorovits syntyi 10.03.1885, kastettiin 26.03.1885. Kummina oli Vasilij Nikitits Andronov.¹⁸

Andronov Roman Jyrinpoika

Uht.A.3.5.7.

(Roman Jegorovits Andronov)

Synt. 01.10.1888, Enonsuu

Kuollut 06.03.1889, Enonsuu

Roman Jegorovits syntyi 01.10.1888, kastettiin 10.11.1888. Kummina oli Vasilij Nikitits Andronov. Roman kuoli pistoksiin 06.03.1889, haudattiin 09.03.1889.¹⁹

Andronov Simeon Jyrinpoika

Uht.A.3.5.8.

(Simeon Jegorovits Andronov)

Synt. 13.02.1891, Enonsuu

Simeon Jegorovits syntyi 13.02.1891, kastettiin 22.03.1891. Kummeina olivat Vasilij Nikitits Andronov ja äidin sisar Anna Mihejevna Pällijeva, o.s. Mitrofanova.²⁰

Andronov Georgij Ontonpoika

Uht.A.3.5.2.1.

(Georgij Antonovits Andronov)

Synt. 04.04.1904, Enonsuu

Kuollut 22.07.1904, Enonsuu

Georgij Antonovits syntyi 04.04.1904, kastettiin 13.04.1904, kuoli kouristukseen 22.07.1904, haudattiin 24.07.1904.²¹

Andronov Stefan Ontonpoika

Uht.A.3.5.2.2.

(Stefan Antonovits Andronov)

Synt. 28.10.1905, Enonsuu

Stefan Antonovits syntyi 28.10.1905, kastettiin 14.11.1905. Antonin ja Georgin kummeina olivat Aleksandr Jegorovits Andronov Enonsuusta ja Marija Vasiljevna Tihanova, talonpojan tytär.²²

Andronova Anni Ontontyttö

Uht.A.3.5.2.3.

(Anni Antonovna Andronova)

Synt. n. 1910, Enonsuu

Lähdeluettelo:

-
- ¹ Julku Kyösti. 1996. Rajamailla III, s. 108-109.
- ² Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 87.
- ³ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 88.
- ⁴ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123-124.
- ⁵ Lehes, Pentti. Aleksei Mitro, karjalainen kauppias ja yhdistysmies, s. 13.
- ⁶ Rinne Teodor. Matkakirja Vienan Karjalaan, s. 33.
- ⁷ Virtaranta, Pertti 1978: Vienan kyliä kiertämässä, s. 193.
- ⁸ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.
- ⁹ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.
- ¹⁰ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 225.
- ¹¹ Irja Rämä: Uhtuan kirkonkirjat kertovat. Karjalan Heimo n:o3-4/1998 s. 56.
- ¹² Vuoristo, Vivi 1983: Ikävä Omia Maita, s. 238.
- ¹³ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 225.
- ¹⁴ Virtaranta, Pertti 1978: Vienan kyliä kiertämässä, s. 192-194.
- ¹⁵ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.
- ¹⁶ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.
- ¹⁷ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.
- ¹⁸ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.
- ¹⁹ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.
- ²⁰ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.
- ²¹ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.
- ²² Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.